

ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ

ຕໍ່ການປັບຕົວແບບບູລະນາການ ເພື່ອຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ ໃນຊຸມຊົນຊົນນະບົດ ຂອງ ສປປ ລາວ

ບົດຄວາມສະເໜີນະໂຍບາຍ

ພວກເຮົາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງຄວາມສາມາດໃນການປັບຕົວສໍາລັບຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ, ລວມທັງລະບົບເຕືອນໄພເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ຕິດຕາມນໍ້າແບບທັນການ. ສປປ ລາວ ຕ້ອງພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານນໍ້າ ເພື່ອຮັກສາແຫຼ່ງນໍ້າ, ກຳນົດເຂດປະສົບໄພຢູ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຮັດວຽກງານວາງແຜນຍຸດທະສາດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ແລະ ແບ່ງປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

ທິມງານຂຽນ:

ສິຈະເລີນ ວ.^{1*}, ສິມເພັດ ວ.¹, ພິມມະວົງ ຈ.¹, ກອງຊັບ ສ.², ພັນທະມາລາ ສ.³, ທອງມິໄຊ ສ.¹, ວົງໄຊ ວ.¹ ແລະ ໄຈ ເດີແຮມ.⁴

¹ຄະນະສາທາລະນະສຸກສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ວິທຍາສາດສຸຂະພາບ

²ກົມແຜນການ ແລະ ການເງິນ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

³ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

⁴ມະຫາວິທະຍາໄລເຕັກນິກ ຄວິນຊີແລນ, ປະເທດອອດສະຕຣາເລຍ

ເນື້ອໃນໂດຍຫຍໍ້

ສປປ ລາວ ກຳລັງປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທ້າທາຍອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ໃນການຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານນໍ້າ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຊັບພະຍາກອນນໍ້າທີ່ອຸດົມສົມບູນກໍຕາມ, ແຕ່ປະເທດຊາດຍັງປະສົບກັບບັນຫາການສະໜອງນໍ້າທີ່ຍັງບໍ່ທັນສະໜ້າສະເໝີ, ບວກກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງລັດຖະບານທີ່ຍັງມີຈຳກັດ, ເຮັດໃຫ້ປະເທດເຮົາມີຄວາມສ່ຽງເພີ່ມຍິ່ງຂຶ້ນຕໍ່ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງທາງດ້ານນໍ້າ. ຊຸມຊົນເຂດຊົນນະບົດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຂາດການເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດ ແລະ ປະເຊີນໜ້າກັບການຢຸດຊະງັດດ້ານກະສິກຳ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດທີ່ລຳບາກ. ການປະເມີນເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ກ່ຽວກັບຄວາມບອບບາງ ແລະ ການປັບຕົວ (V&A) ເນື່ອງຈາກໄພພິບັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນໍ້າໃນ ສປປ ລາວ (VAWI) (Syhareun et al., 2024) ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນແຈ້ງເຖິງສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆທີ່ໄປນີ້ ທີ່ຕ້ອງການການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານນະໂຍບາຍຕໍ່ກັບຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ, ລວມມີ:

- ການບັງຄັບໃຊ້ຍຸດທະສາດ ແລະ ກົດໝາຍຊັບພະຍາກອນນໍ້າທີ່ຍັງບໍ່ເຂັ້ມງວດ.

- ຂໍ້ຈຳກັດໃນການສື່ສານ ແລະ ການປະສານງານໃນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ນັບຕັ້ງແຕ່ລະດັບຊາດເຖິງທ້ອງຖິ່ນ.
- ການຂາດຄວາມຕື່ນຕົວຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດ ຫຼື ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ.
- ໂຄງລ່າງພື້ນຖານດ້ານນໍ້າທີ່ບອບບາງ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນທີ່ຈຳກັດສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ປະເດັນ ທີ່ສໍາຄັນ:

- ຊ່ອງຫວ່າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ: ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານງົບປະມານ, ດ້ານການສື່ສານ ແລະ ການຂາດບຸກຄະລາກອນທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ຖືເປັນອຸປະສັກຕໍ່ຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງນໍ້າທີ່ມີປະສິດທິຜົນ.
- ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າທີ່ບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຕົວເມືອງ/ຊົນນະບົດ ແລະ ຊາຍ/ຍິງ/ເດັກຍິງ: ຊຸມຊົນຊົນນະບົດໄດ້ຮັບຄວາມເດືອດຮ້ອນຫລາຍທີ່ສຸດ, ໃນນັ້ນ ແມ່ຍິງ/ເດັກຍິງ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໜັກໃນການຈັດຫນ້າສໍາຫຼັບຄົວເຮືອນ.
- ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງຂອງນໍ້າ: ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດເຮັດໃຫ້ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງເພີ່ມຂຶ້ນ, ເຊິ່ງມັນໄດ້ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນມີຄວາມບອບບາງຍິ່ງຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດ ຕໍ່ກັບຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ.
- ການປັບຕົວທີ່ຍັງອ່ອນແອ ຕໍ່ກັບຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ ນັບຕັ້ງແຕ່ລະດັບສູນກາງ ຈົນເຖິງລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ຕ້ອງມີວິທີການໃນຫຼາຍໆດ້ານ ເພື່ອແກ້ໄຂສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້:

- ລະດັບຊາດ:
 - o ປັບປຸງກົດໝາຍ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ/ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ;
 - o ການສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນກົດໝາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດດ້ານນໍ້າ;
 - o ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບບູລະນາການ, ການເຝົ້າລະວັງ, ການຕິດຕາມປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ;
 - o ການເຄື່ອນໄຫວຮ່ວມມືກັບຫຼາຍຂະແໜງການໃຫ້ຫຼາຍກວ່າເກົ່າ ໃນບັນດາຂະແໜງການພາກລັດ ເຊັ່ນ:
 - ພະແນກຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ພະແນກສາທາລະນະສຸກຄວນຮ່ວມກັນໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນ ກັບການປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນໍ້າສະອາດ.

- ຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ຂະແໜງກະສິກໍາ ຄວນຮ່ວມກັນໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນ ກັບ ຊົນລະປະທານ ເພື່ອການກະສິກໍາທີ່ສະໜັບສະໜູນໂພຊະນາການ.

- ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ພະແນກຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຄວນຮ່ວມກັນສຸມໃສ່ກະສິກໍາແບບປັບຕົວ, ຄຽງຄູ່ກັບການຂະຫຍາຍ ແລະ ປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນໍ້າທໍາມະຊາດ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນ.
- ພະແນກສາທາລະນະສຸກ ແລະ ພະແນກຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຄວນຮ່ວມກັນສຸມໃສ່ການລົງທຶນພັດທະນາໂຮງງານນໍ້າປະປາ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າສາທາລະນະແບບຍືນຍົງ.
- ການເຊື່ອມໂຍງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີລະຫວ່າງທຸກຂະແໜງການ ເພື່ອຮັກສາການເຝົ້າລະວັງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ, ລະບົບເຕືອນໄພ ແລະ ການຕອບສະໜອງຢ່າງວ່ອງໄວ.
- ຂະແໜງສະຫວັດດີການສັງຄົມຕ້ອງຮ່ວມມືກັບທຸກໆຂະແໜງການທີ່ກ່າວມານີ້ ສຸມໃສ່ກໍານົດເຂດປອດໄພ ແລະ ລະດົມການຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ກັບຊີວິດ ແລະ ສະຫວັດດີການ.

- ລະດັບ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ:

- ສ້າງຂີດຄວາມອາດສາມາດສໍາລັບມາດຕະການປັບຕົວ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ, ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ ແລະ ປະລິມານນໍ້າ, ການພັດທະນາໂຄງສ້າງພື້ນຖານເພື່ອຮັກສານໍ້າ, ໝູນໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີ ເຂົ້າໃນການປັບຕົວຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ສ້າງອ່າງເກັບນໍ້າ

- ລະດັບຊຸມຊົນ/ໜຸ່ມບ້ານ

- ສ້າງມາດຕະການເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ ໃນການເພີ່ມປະລິມານນໍ້າ ເຊັ່ນ: ການຂຸດໜອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ນໍ້າສ້າງ/ແຫຼ່ງນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ອື່ນໆ; ສົ່ງເສີມຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຄວບຄຸມຊັບພະຍາກອນນໍ້າຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ບົນພື້ນຖານບົດບາດຍິງຊາຍ.

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ

ສປປ ລາວ ປະເຊີນກັບສິ່ງທ້າທາຍໃນການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ ເນື່ອງຈາກຍັງຂາດຄວາມຕື່ນຕົວ, ຂໍ້ຈໍາກັດດ້ານຊັບພະຍາກອນຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການບັງ

ຕາຕະລາງ 1: ຂໍ້ສະເໜີແນະ ສໍາລັບ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງນໍ້າ ໃນ ສປປ ລາວ

ເປົ້າໝາຍ ປະຕິບັດ	ຮູບແບບການປະຕິບັດ	ຄວາມທ້າທາຍ ທີ່ເປັນໄປໄດ້	ຜູ້ສະໜອງ ທີ່ເປັນໄປໄດ້
ລະດັບຊາດ			
ສ້າງແຜນທີ່ເຂດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວທາງພູມສາດ	- ການສໍາຫຼວດ/ທົບທວນ ແລະ ກໍານົດເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຫຼື ມີຄວາມບອບບາງ.	ຄວາມສາມາດທີ່ຈໍາກັດຂອງບຸກຄະລາກອນເພື່ອກໍານົດເຂດຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ມີຄວາມອ່ອນແອ-ບອບບາງຂໍ້ຈໍາກັດດ້ານງົບປະມານ.	- ຂະແໜງນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານ, ກົມອະນາໄມ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບກະຊວງສາທາລະນະສຸກ; ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້; ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຄັບໃຊ້ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ບໍ່ເຂັ້ມງວດ. ການປັບປຸງການສື່ສານ, ການຮ່ວມມື, ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງບົດບາດຍິງຊາຍ ແມ່ນສໍາຄັນສໍາລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ເພື່ອໃຫ້ປະສິບຜົນສໍາເລັດ (Sychareun et al., 2024). ບັນຫາດັ່ງກ່າວຍັງລວມທັງການຄຸ້ມຄອງການສະຫນອງນໍ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ, ການປັບຕົວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (Azthoni et al., 2018), ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຫຼາຍລະດັບ (Murphy et al., 2023)

ຍຸດທະສາດຄວາມປອດໄພທາງນໍ້າທີ່ມີປະສິດທິຜົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບປັດໄຈດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອຄວາມຍືນຍົງໃນໄລຍະຍາວ. ການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຜ່ານມາຂອງ Yin ແລະ ເພື່ອນຮ່ວມງານ (2017) ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າລັດຖະບານຕ້ອງຊີ້ນໍານະໂຍບາຍໃນອະນາຄົດເພື່ອປັບປຸງຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ ໂດຍຜ່ານກິດຈະກຳຂອງມະນຸດທີ່ເປັນມິດຕໍ່ກັບທໍາມະຊາດ, ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງເພີ່ມທ່າແຮງຂອງຕົນເພື່ອພັດທະນາມາດຕະການຍຸດທະສາດປົກປ້ອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ເພີ່ມທະວີປະສິດທິພາບໃນການຈັດສັນນໍ້າ; ໂດຍສະເພາະຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ.

ໄພພິບັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນໍ້າ (WRDs) ເຊັ່ນ: ນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໄດ້ທໍາລາຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ພືດພັນຜົນລະປູກ, ສຸຂະພາບ, ແລະ ສັດລ້ຽງ, ນໍາໄປສູ່ຄວາມບໍ່ຫມັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ, ຄວາມທຸກຍາກ, ແລະ ຄວາມບໍ່ຫມັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ (Sychareun et al., 2024). ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດທີ່ບໍ່ທົ່ວເຖິງໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ຕົວເມືອງ ກໍ່ເພີ່ມທະວີບັນຫາດັ່ງກ່າວໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ຊ່ອງຫວ່າງຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງນໍ້າຍັງປະກອບສ່ວນຕໍ່ຄວາມສ່ຽງດ້ານສຸຂະພາບ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຈາກການສຶກສາຫລ້າສຸດ, ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້ໄດ້ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ ສໍາລັບນະໂຍບາຍ ແລະ ທາງເລືອກໃນການປະຕິບັດທີ່ສາມາດປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປັບຕົວແບບບູລະນາການ ເພື່ອຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ ທີ່ຍືນຍົງໃນຊຸມຊົນຊົນນະບົດຂອງ ສປປ ລາວ.

ເປົ້າໝາຍ ປະຕິບັດ	ຮູບແບບການປະຕິບັດ	ຄວາມທ້າທາຍ ທີ່ເປັນໄປໄດ້	ຜູ້ສະໜອງ ທີ່ເປັນໄປໄດ້
	<ul style="list-style-type: none"> - ຈັດບຸລິມະສິດພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. 		<ul style="list-style-type: none"> - ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ
ເສີມສ້າງກົນໄກການເສີມຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດ / ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	<ul style="list-style-type: none"> - ການສ້າງເວທີແຫ່ງຊາດໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ - ການເພີ່ມທະວີຄວາມຮ່ວມມືລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະ ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ. 	<ul style="list-style-type: none"> - ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານງົບປະມານ. - ການສື່ສານ ແລະ ປະສານງານທີ່ຈຳກັດ ລະຫວ່າງຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ. 	<ul style="list-style-type: none"> - ຂະແໜງນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານຂອງ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກົມຊົນ ລະປະທານ ຂອງ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ພະແນກຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຄະນະກຳມະການປ້ອງກັນໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ. - ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການລົງທຶນຈາກສາກົນ. - ການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງພາກລັດ-ເອກະຊົນ - ໂຄງການລິເລີ່ມການຄຸ້ມຄອງນໍ້າຂອງຊຸມຊົນ.
ການເຜົາລະວັງ ແລະ ຕິດຕາມປະລິມານນໍ້າ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າ	ການເຜົາລະວັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າ ການຕິດຕາມປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ນໍ້າ	<ul style="list-style-type: none"> - ຄວາມຈຳກັດໃນການອອກແບບການເຜົາລະວັງ ແລະ ຕິດຕາມ ທີ່ຄອບຄຸມ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ມີປະສິດທິພາບ. - ຊັບພະຍາກອນມະນຸດມີຈຳກັດ - ຂາດການສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມເປັນໄລຍະ. - ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານງົບປະມານ 	<ul style="list-style-type: none"> - ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ.
ລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ			
ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການປັບຕົວເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ	<ul style="list-style-type: none"> - ການຈັດໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ ຂອງ ຄູຝຶກ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະການປັບຕົວດ້ານນໍ້າ 	<ul style="list-style-type: none"> - ການຂາດຄູຝຶກ ແລະ ຜູ້ນຳທີ່ມີຄວາມຊຳນານກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານນໍ້າ - ມີການປ່ຽນແປງບຸກຄະລາກອນເລື້ອຍໆເນື່ອງຈາກການເລື່ອນຕຳແໜ່ງຂອງພະນັກງານ - ມີຂໍ້ຈຳກັດທາງກອງທຶນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. 	<ul style="list-style-type: none"> ຂະແໜງນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານ ຂອງ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. - ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການລົງທຶນຈາກສາກົນ. - ອົງການຈັດຕັ້ງຄູ່ຮ່ວມງານ & ວິສາຫະກິດນໍ້າ. - ຜູ້ສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການໂດຍຂະແໜງການນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານ, ຊົນລະປະທານ & ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
ພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານດ້ານນໍ້າ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າ	<ul style="list-style-type: none"> - ພັດທະນາລະບົບການເກັບຮັກສານໍ້າທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ / ແບບດັ້ງເດີມ. 	<ul style="list-style-type: none"> - ຂາດຄວາມຊຳນານ. - ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານງົບປະມານ. 	<ul style="list-style-type: none"> ຂະແໜງການ: - ຊົນລະປະທານ - ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ - ນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານ

ເປົ້າໝາຍ ປະຕິບັດ	ຮູບແບບການປະຕິບັດ	ຄວາມທ້າທາຍ ທີ່ເປັນໄປໄດ້	ຜູ້ສະໜອງ ທີ່ເປັນໄປໄດ້
	- ຂະຫຍາຍລະບົບສະໜອງນໍ້າ ແລະ ຊົນລະປະທານທີ່ທັນສະໄໝ.		- ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ - ວິສາຫະກິດ ນໍ້າປະປາ
ຕິດຕາມ ແລະ ຊຸກຍູ້ການປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ແບບຍືນຍົງ	- ການພັດທະນາອ່າງເກັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ - ການຂະຫຍາຍລະບົບການສະໜອງນໍ້າ ແລະ ຊົນລະປະທານທີ່ທັນສະໄໝ. - ການສົ່ງເສີມລະບົບຊົນລະປະທານໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ. - ການຟື້ນຟູປ່າ ແລະ ປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນໍ້າ.	- ຂາດຄວາມຊຳນານ ແລະ ຜູ້ນຳ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. - ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານງົບປະມານ. - ຄວາມຮັບຮູ້ທີ່ຈຳກັດກ່ຽວກັບ ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງນໍ້າ. - ຊ່ອງຫວ່າງໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍກ່ຽວກັບນໍ້າ.	ຂະແໜງການ: - ນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານ - ຊົນລະປະທານ - ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ - ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ - ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ຊາວໜຸ່ມ - ອົງການກາແດງ - ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ - ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ
ລະດັບຊຸມຊົນ/ບຸກຄົນ			
ເສີມຂະຫຍາຍ ຄວາມສາມາດໃນ ການເກັບຮັກສານໍ້າ	- ກໍານສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາອ່າງເກັບນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ. - ການຂະຫຍາຍການປະຕິບັດການອະນຸລັກນໍ້າແບບດັ່ງເດີມ (ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້, ແລະອື່ນໆ).	- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍແມ່ນສູງສຳລັບການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ. - ຂາດຄວາມຊຳນານດ້ານວິຊາການ.	- ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຄະນະຊີ້ນຳດ້ານໄພພິບັດ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງ ທີ່ຊ່ວຍກະຕຸ້ນ ແລະ ສ້າງແຮງຮຸ່ງໃຈ. - ຄູ່ຮ່ວມການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ. - ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຫົວໜ້າຄົວເຮືອນ ທີ່ຕ້ອງເປັນເຈົ້າການ.
ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນ ຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ ໃນຊຸມຊົນ	- ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ. - ເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງໃນການຕັດສິນໃຈ. - ຊຸກຍູ້ບັນດາມາດຖານສັງຄົມທີ່ສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄວບຄຸມນໍ້າຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.	- ຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳກັດໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ. - ອຸປະສັກວັດທະນະທຳຕໍ່ການເປັນອິດສະຫຼະຂອງແມ່ຍິງ / ການຕັດສິນໃຈ.	

ເອກະສານອ້າງອີງ

ADB. 2019. National & Provincial Vulnerability and Adaptation Assessments in LAO PDR. Faculty of Postgraduate Studies, University of Health Sciences

Azhoni A., Jude S., & Holman I. (2018). Adapting to climate change by water management organisations: Enablers and barriers. Journal of Hydrology 559 (2018) 736–748.

Center for Excellence in Disaster Management & Humanitarian Assistance, Lao PDR Disaster Management Reference Book (CEDMHA), (2021). <https://reliefweb.int/report/lao-peoples-democratic-republic/disaster-management-reference-handbook-lao-pdr-february-2021>. Access on 11th November, 2023

Government of Lao PDR. 2019. Law on Disaster Management 2019. Vientiane. Now replaced by

- the DM Law: Government of Lao PDR. 1999. Decree on Establishment of National Disaster Management Committee 1999. Vientiane.
- Murphy N., Rarama T., Atama A., et al. (2023). Changing climates, compounding challenges: A participatory study on how disaster affect the sexual and reproductive health and rights of young people in Fiji. *BMJ Glob Health*. 2023; 8(Suppl 3): e013299. doi: [10.1136/bmjgh-2023-013299](https://doi.org/10.1136/bmjgh-2023-013299)
- Sychareun, V., Thongmixay, S., Vongxay, V., Somphet, V., Phimmavong, C., Phommavongsa, P., Thongmala, V., Detchanthachack, K., Phanthamala, S., Khongsab, S & Joanne Durham. 2024. Facilitators/Barriers of the implementation of public policies and strategies towards Water security, Lao PDR. Unpublished report.
- Sychareun, V., Thongmixay, S., Vongxay., & Joanne Durham. 2024. Water security vulnerability and adaptation (V&A) assessment due to water related disaster in Lao PDR. Unpublished report.
- Vaenkeo Souksakhone. 2019. “Victims of dam collapse in Laos receive compensation.” *Vientiane Times/ANN*, Jan 29, 2019. Accessed October 2023
- Yin, S., Dongjie, G., Weici, S., & Weijun, G. (2017). Integrated assessment and scenarios simulation of urban water security system in the southwest of China with system dynamics analysis. *Water Science and Technology*, 76(9), 2255-2267. doi:10.2166/wst.2017.333

*** ລາຍລະອຽດການຕິດຕໍ່**

ຄະນະ ສາທາລະນະສຸກສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ວິທະຍາສາດສຸຂະພາບ, ສປປ ລາວ

ຜູ້ວິໄຈ: ຮສ. ດຣ. ວັນພະນອມ ສີຈະເລີນ, MD; PhD; Post-Doc.

ວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ, PO Box: 7444

Tel: (+ 856 21) 240854; Fax: (+ 856 21) 240854, 214055. Email: vsycharun@gmail.com

ຫຼື ປະສານຂະແໜງການໂດຍກົງໄດ້ທໍ່:

ທ່ານ ປທ. ສິງທອງ ພັນທະມາລາ, ປະລິນຍາໂທດ້ານວິສະວະກໍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ

ກົມ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ

ມືຖື: +8562055959949. Email: stptml@yahoo.com